

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dingsdags, Donderdags en Zaturdags. Het abonnement voor 3 maanden is f 3,00; voor de buitensteden f 3,50; franco door het gehele Rijk. Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DONDERDAG 23 JULIJ.

Advertentie van acht regels en daar beneden worden tegen f 1,75 geplaatst; meer dan acht regels tegen 20 cents per regel. — Voor alle advertentie wordt bovendien 35 cents zegelrecht betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 22 Julij.

Bij de behandeling van de graanwets-vereeniging is het onmogelijk, niet te denken aan de Ieren, die, sinds zoo vele jaren, met hunnen roemwaardigen O'Connell aan het hoofd, den man, die éénig is in zijne eeuw, begaafd met het talent, om eene volksbeweging te leiden naar de regels en binnen de palen der constitutie, streven naar noodzakelijke hervormingen, zonder die te hebben bekomen. De pogingen der Ieren, met zoo veel beleid en krachtsontwikkeling aangewend, en intusschen tot dusverre nog niet met den verlangden uitslag bekroond, zullen aan sommigen misschien schijnen te pleiten tegen onze stelling. Zeer ten onrechte nogtans.

Het is waar, dat het den Ieren veel moeite heeft gekost en nog kosten zal, om hun doel te bereiken. Maar dit ligt in den bijzonderen toestand van Ierland.

De Ieren vormen eene afzonderlijke natie, verschillend van de Engelschen in zeden, gebruiken, taal, godsdienst, met één woord, in alles. Zij zijn daarenboven een overwonnen volk. Het *vae victis* kleeft nog daarop tot op den dag van heden, alsof zij eerst gister waren bemagtigd. Maar vooral ligt Ierland, eenzaam en verlaten, genoegzaam geheel afgescheiden door de zee van Engeland. Men zoude kunnen vermoeden, dat daarin eene kracht ligt voor de Ieren; het is juist het omgekeerde; want daar eigenlijk is de zwakheid van Ierland tegen over Engeland.

De beweging der Ieren verontrust de Engelschen minder, omdat zij niet in hunnen boezem plaats heeft. Zij beschouwen die van de verte, zonder haar te zien of te gevoelen. Zij komt hun voor als de stuip trekking van eene weerbarstige natie, die het haar opgelegde juk wil afwerpen. Men is dan ook bereid, om ieder oogenblik den sterken arm der gewapende magt te bezigen. En doen zich daartoe geene genoegzame voorwendselen voor, men zal die provoceren, om den inval van het Engelsch leger te wettigen. Waarom zou men daarvoor terug denken? Een leger van Engelschen, dat tegen Ieren te velde trekt, brengt immers in hun oog geen burgeroorlog aan? Dat is een oorlog van volk tot volk; en men gaat daartoe des te gemakkelijker over, omdat de Engelschen, in hunne overmagt, geene andere schade te vreezen hebben, dan de oorlogskosten, die ruim worden vergoed door het behoud van het statu quo. De ondervinding heeft het geleerd. Heeft men laatstleden jaar nog niet eene poging aangewend, om Ierland zijne toevlugt tot de wapenen te doen nemen, ten einde recht te hebben om de Iersche beweging gewelddadig te onderdrukken? O'Connell heeft al zijn verstand, geheel zijnen invloed moeten bezigen, om de uitgeslochte uitbarsting te voorkomen.

Als nu de Ieren, in plaats van een volk te zijn,

slechts eene partij waren, als zij op Engelschen bodem, onder de Engelschen verspreid, woonden, gelijk wij Katholijken hier onder de Protestanten zijn gehuisvest; dan ware hunne beweging oneindig krachtiger, zij zetelde dan in den boezem van Engeland zelve; dagelijks zoude zij tastbaar zijn in de belemmeringen, waarin zij iederen dag de regering of de haar vijandige partij zoude wikkelen. Haar gewelddadig te onderdrukken ware onmogelijk. Hoe zou men dat kunnen doen? De burgeroorlog, die daaruit kon ontstaan, ware nog het minste kwaad. Er zoude dan voor Engeland geene andere uitkomst wezen, dan de wenschen der Ieren zoo spoedig mogelijk te bevredigen.

De geschiedenis der laatste jaren bevestigt overigens onze beschouwingen over dien toestand van Ierland. De emancipatie der Katholijken, ofschoon die gelijk stond met eene virtueele omwenteling, is veel spoediger en gemakkelijker verkregen, dan de andere vorderingen der Ieren. De reden hiervan zit zeker voor een groot gedeelte daarin, dat die emancipatie mede werd gevorderd door de katholieke Engelschen. Deze, omdat zij zich bewegen in het hart van Engeland, hebben de Ieren eene kracht bijgezet, die tot beslissing der vraag niet weinig heeft moeten bijdragen.

Het is dus buiten twijfel, of de afgelegen ligging van Ierland heeft nadeelig gewerkt op de eedmoedige pogingen zijner vrijheidlievende inwoners. En tusschen hen en ons is derhalve geene gelijkstelling mogelijk; want onze positie is oneindig gunstiger. Daarbij komt nog, dat het Iersche volk arm is, uitgeplunderd en uitgezogen, gelijk het is, door Engeland.

En nogtans, ondanks dien toestand, en ondanks die armoede, hoe ver hebben zij het niet gebracht? Zeker, zij zijn er nog ver af van de repeal te zullen verkrijgen. Maar de vraag is, of O'Connell zelf ooit ernstig gemeend heeft die te zullen erlangen. Er bestaan alle redenen, om het te betwijfelen. Daarentegen de verbetering van den politieken en maatschappelijken toestand van Ierland schijnt zeer nabij te zijn. En, wat bevreesden mag, en waarop wij vooral willen wijzen, tot de bespoediging daarvan hebben niet weinig bijgebracht de ergste vijanden van Ierland.

Sir Robert Peel had, denkkelijk om eene concessie te doen aan de ultra Tory's, wien hij de graanwet opdrong, eene wet tegen de Ieren voorgedragen, zeer juist beteugelingswet genaamd, waarbij gansch Ierland, als in staat van beleg verklaard, niets meer of minder dan buiten de wet werd gesteld. Die voordragt moest strekken tot bevrediging, dat wil zeggen tot beteugeling der Ieren, aan wier vorderingen geene voldoening scheen te zullen worden gegeven. Maar die Tory's, spijtig tegen Robert Peel om de graanwet, hebben gebruik gemaakt van die voordragt, welke geheel overeenstemt met

hunne sympathiën, om het ministerie omver te stooten! Zij wisten, dat daarmede tevens de zaken van Ierland eenen anderen weg moesten ingaan; zij wisten, dat de tot nu toe vooral door hun toedoen geweigerde hervormingen zouden moeten worden ingevoerd; maar ten spijt van den haat, dien zij de Ieren toedragen, ten spijt van hunne belangen, die bij de hervormingen veel zullen moeten lijden, hebben zij wraak willen nemen tegen Robert Peel, en hunne oude ingewortelde driften tegen de Ieren voor een oogenblik vergeten.

De gevolgen daarvan zijn niet uitgebleven. Sir Robert Peel heeft onmiddellijk verklaard, dat die hervormingen nu in Ierland onvermijdelijk waren geworden, dat hij het opvolgend kabinet uitnoodigde die te bewerken, en dat hij zich gelukkig zoude achten daaraan zijne ondersteuning te leenen. Lord John Russell heeft dan ook bereids tweemaal de verplichting op zich genomen, om die taak te aanvaarden.

De zaak van Ierland, in plaats van ons af te schrikken, moet ons derhalve bemoedigen. Indien zij, de arme Ieren, in oneindig moeilijker omstandigheden geplaatst dan wij het zijn, kunnen zegevieren in den vreedzamen strijd voor hunne regten, hoeveel te meer wij Nederlanders, die, in vergelijking met de Ieren, slechts weinige hinderpalen te bekampen hebben?

Daarbij ziet gij niet, hoe de omstandigheden soms vijanden kunnen brengen tot bevordering van hetgeen zij anders verfoeijen? Eene hopelooze zaak kan zóo tot een goed einde worden gebracht; en wij zouden niet vertrouwen, als alles ons welslagen belooft? Dit ware eene zwakheid, den Katholijk onwaardig.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

AMSTERDAM, 22 Julij.

Blijkens de laatste aflevering van de „Algemeene Konst- en Letterbode“ is het Friesche Genootschap voor Geschied-, Oudheid- en Taalkunde niet zoo ongerijmd geweest van wijlen den heer J. F. Willems, te Gend, na zijnen dood, tot buitengewoon lid te verkiezen, „gelijk“, zegt de Konst- en Letterbode, „het zeer gebrekkelijk bericht in het Handelsblad verkeerdelijk gemeld heeft.“ De verdienstelijke geleerde Johannes Francis Willems, was, voor zijnen dood, slechts als zoodanig voorgedragen.

Eenige bladen zijn gewoon herhaaldelijk in het jaar het bericht te ontvangen, of aan andere dagbladen, te ontleenen van den door ziekte geschokten gezondheidstoestand van den Paus. Tijdens het leven van Gregorius XVI, onsterfelijker gedachtenis, had zulks eenigen schijn van grond bij zijne hooge jaren. Maar zijt, nauwelijks heeft Pius IX den Pausselijken zetel beklommen, of ook hem kan men geene maand gezondheid laten. Men heeft reeds gesproken, dat hij ernstig zoude zijn ongesteld geweest.

Een brief uit Rome van den 11 Julij II. meldt ons echter, zonder van eenige ongesteldheid te gewagen, dat Z. H. de beste gezondheid geniet.

tot concessie voor een spoorlijn van Amsterdam naar den Helder, met een zijtak van Casticum naar Haarlem, staat op goeden voet. Men berigt uit de residentie, dat het Ministerie van binnenlandsche zaken daarop gunstig heeft berigt. Het Ministerie van oorlog neemt die thans in overweging. Ook daar kan geen ander dan voordeelig advies worden uitgebragt. Men verwacht dus, dat de zaak eerstdaags, en wel voor het vertrek van Z. M. naar Luxemburg, haar beslag zal krijgen.

GRAVENHAGE, 21 Julij. Z. M. de Koning zal niet zoo spoedig de Luxemburgsche en Duitse reis aansen, als men dit vroeger heeft gemeld. Want men vernéemt, dat de Koning voornemens is, eerst de wed-ren te Scheveningen met zijne tegenwoordigheid te vereeren, die op den 3 Augustus invalt.

— Men verzekert, dat door het ministerie van binnenlandsche zaken, op autorisatie des Konings, is van de hand gegeven de aanvraag tot concessie van eenen spoorweg van Dordrecht over Gorinchem, Tiel tot den Rijn-Spoorweg.

— Het plan van een haven te Scheveningen blijft bij voortdurend een onderwerp van ernstige overweging. De heer P. Keek, Ingenieur van den waterstaat is thans werkzaam met de benoodigde opmetingen en peilingen.

APELDOORN, 20 Julij. HH. KK. HH. de Prins en de Prinses van Oranje, hebben gisteren een bezoek gebragt op den huize de Pol, bij Z. Ex. den Minister van Staat, Baron Schimmelpenninck van der Oye.

LEEWARDEN, 20 Julij. Heden voormiddag ten 10 ure is Z. M. de Koning met gevolg alhier andermaal van Harlingen aangekomen, en afgestapt aan het paleis, waar Hoogstd. door de provinciale, stedelijke en militaire autoriteiten werd ontvangen en verwelkomd, waarna Z. M. zich bij herhaling aan het publiek vertoonde en met toejuichingen begroet werd. Z. M. zal heden den schouwburg met een bezoek vereeren, om morgen naar Groningen en Woensdag over Bolsward een gedeelte onzer zee-dijken in oogenschouw te nemen, en door Gaasterland naar de Lemmer te vertrekken, ten einde aldaar per stoomboot naar Kampen over te steken. Op den laatstgenoemden togt zou Z. M., zoo men wil, tevens te Wijckel de prachtige graftombe voor Menno, Baron van Coehoorn, gaan bezichtigen, en daardoor hulde bewijzen aan dien grooten Nederlandschen vestingbouwer, die in de nabijheid dezer stad geboren werd. (L. C.)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIS, 20 Julij. H. M. de Koningin heeft bestellingen gedaan van kostbare kerkgewaden, welke zij voornemens is ten geschenke aan Z. H. Paus Pius IX aan te bieden.

— De heer generaal de Montholon is den 15 Julij op vrije voeten gesteld.

— Een dagblad uit Algerie wil weten, dat de heer Thiers na afloop der verkiezingen, Algerie zal bezoeken.

— Er loopt een gerucht, dat er een plan bestaat, om ook de vrouwen toegang te verleen tot het ontvangen van de orde van het legioen van eer.

— De ontvangsten van den Noorder-Spoorweg zijn altijd opklimmend en hebben in de laatst afgelopen week 178,447,33 francs bedragen. Dit cijfer kan echter niet als grondslag van de toekomstige opbrengst van die linie worden aangenomen, daar zij de voornaamste middelen tot welslagen nog ontbeert. Alle Engelsche Ingenieurs, die deze linie bereisd hebben, vergelijken het vermoedelijk vertier op dien weg met dat van den spoorweg van Londen naar Birmingham, een der oudste spoorweglinien van Engeland.

TOULOUSE, 16 Julij. Men verhaalt ons zoo even, dat gisteren avond, op het oogenblik, dat de voornaamste vertegenwoordigers der legitimistische partij het hôtel de l'Europe wilden binnentreden om deel te nemen aan een feestmaal, hetwelk bij gelegenheid van den 15 Julij zou gehouden worden, de centrale Commissaris en de heer Aumont, Commissaris van Politie tusschen beiden zijn getreden en de gasten belet hebben, aan het feestmaal deel te nemen. Men zegt, dat de Politie kennis droeg van de toasten, welke bij de gelegenheid zouden worden ingesteld. (France Meridionale).

ALGIERS, 12 Julij. Gisteren, omstreeks den middag, verkondigden vijf kanonschoten van het wachtschip, voor deze stad gestationneerd, en welke oogenblikkelijk door de batterijen aan wal werden beantwoord, het in de haven binnenloopen van het fregat *Albatros*, aan boord waarvan Mgr. Pavy, de nieuwe bisschop van Algiers, zich bevond. Eene talrijke menigte wachtte op de legplaats der admiraliteit de aankomst af, en op het oogenblik, dat de sloep, waarin Z. Hoogw. gezeten was, van boord stiet, wapperden eensklaps talloze vlaggen op alle schepen, die zich in de haven bevonden, en de kreten: leve de koning! door de matrozen aangeheven, werden door de aan wal te zamen dringende menigte met uitbundig gejuich herhaald. Mgr. Pavy heeft zich liet eerst naar de woning van den admiraal begeven, en vervol-

gens naar een fraai versierd paviljoen, hetwelk aldaar door de zorg der geestelijkheid was opgericht, welke zich in processie naar het admiraliteits-huis begeven had, om haren nieuwen bisschop met den voor zulk eene plechtigheid voorgeschreven ritus te ontvangen. De directeur-generaal der burgerlijke diensten, de directeur van het binnenlandsch beheer en der kolonisatie, benevens eene menigte andere hoofd-ambtenaren, beijverden zich, om door hunne tegenwoordigheid den luister van het Katholiek feest te verhoogen. Het kapittel van Algiers, aan welks hoofd zich de Eerw. vicarius-generaal Dagret bevond, heeft Mgr. Pavy met eene treffende toespraak begroet, welke door den bisschop op eene waardige wijze werd beantwoord. Daarop stelde zich de trein in beweging, den weg naar de hoofdkerk inslaande, tusschen eene dubbele rei, gevormd door de troepen van het garnizoen.

Aan de kerkdeur heeft de heer Pelletan tot Z. Hoogw. op nieuw het woord gevoerd. Na ook deze toespraak op de meest gepaste wijze beantwoord te hebben, heeft Mgr. Pavy het spreekgestoelte beklommen, en aldaar een gedeelte van zijn mandement voorgelezen, hetwelk op de talrijk vergaderde menigte, die zich onder zijn gehoor bevond, den levendigsten indruk heeft gemaakt. Daarna gaf Mgr. Pavy den bisschoppelijken zegen, en verliet de kerk, zich naar het bisschoppelijk paleis begevende, alwaar Z. Hoogw. de gelukwenschingen van alle burgerlijke en militaire autoriteiten ontvangen heeft.

Heden heeft Mgr. aan boord van den *Caméleon*, met den heer de Salvandy, minister van het openbaar onderwijs, de kust bezocht. De heer Salvandy, is van zijn uitstapje naar Blidah en Medeah teruggekeerd; hij zal vervolgens de provincie Constantine bezoeken, en van eene der havenplaatsen naar Frankrijk oversteken.

(Akhbar.)

— Men verzekert, dat de bey van Tunis aan de vertegenwoordigers der Europeesche hoven zijn voornemen heeft te kennen gegeven, van in zijne staten nieuwe hervormingen te zullen invoeren, en dat daaronder vooral behoort het benoemen van een raad van state, wiens bestemming zijn zal, het oordeel uit te brengen over de wijze, waarop de wetgeving des rijks in burgerlijke, handels- en strafzaken tot in de bijzonderheden zal geregeld worden; deze instelling zou eenigzins gevormd worden naar die, welke in Europa bestaan.

MADRID, 15 Julij. De heer Lasherae is eergisteren per post naar Frankrijk en België vertrokken. Hij heeft, zegt men, in last, eene speciale zending van het gouvernement te vervullen. Onderscheidene andere voornamen personen van Madrid, waaronder men den markies de Miraflores noemt, zijn buitenlands vertrokken. Men wil, dat ook hunne reis eene hooge diplomatische zending ten doel heeft.

— *La Esperanza* beweert, dat er sinds eenige avonden altijd een zeker getal officieren in de kazerne blijft, welke gereed moeten zijn, om op het eerste teken onder de wapens te zijn. *L'Español* ontkenet die bewering. Echter is het zeker, dat de rust der hoofdstad niet in het minst is verstoord geworden. Er is in eenige kringen sprake geweest van een plan, hetwelk bij de regering zou bestaan, om de burgerwacht te vermeerderen. Dit gerucht eischt echter nadere bevestiging.

LISABON, 8 Julij. De Portugesche uitgewekenen, op welke de amnestie door het gouvernement is toegepast, hebben, voor twee dagen, hunne intrede in Lisabon gedaan. Hunne komst is door eenige kanonschoten aangekondigd, en de geheele bevolking is hun vol geestdrift naar het schoone plein de la Memoria, een der grootste van Europa, te gemoet gestroomd.

Op het oogenblik van hunne ontschepping werden de uitgewekenen met het levendigst vreugdegejuich begroet. De generaal Iriarte, de Spaansche uitgewekene, heeft aan het hoofd van de deelgenooten zijner ballingschap, tot de Portugesche uitgewekenen eene aanspraak gehouden.

De generaal Vasconcellos heeft die rede van den Spaanschen generaal beantwoord. Twee uren daarna is de volksmenigte zonder stoornis uiteengegaan, onder de kreten van: leve de koningin! leve de constitutie! leve de nationale garde!

De Portugesche vaderlandsgezinden hebben het voornemen gemaakt, om de opbrengst van eenige tooneelvoorstellingen ten voordeele der Spaansche uitgewekenen te doen strekken.

ENGELAND.

LONDEN, 19 Julij. Men wil, dat de meerderheid zich aangaande de suiker-kwestie tegen het nieuw ministerie van lord John Russell zal verklaren, en dat het Kabinet de Kamer der gemeenten zou onthouden. Deze maatregel schijnt onvermijdelijk, en zou binnen weinige dagen plaats hebben. Lord Brougham heeft zich in de Kamer der lords aan het hoofd der oppositie tegen het Kabinet geplaatst.

— De grijze hertog van Wellington heeft een smartelijk verlies ondergaan; zijn vier-jarige kleinzoon, de erfgenaam van zijnen naam en zijn fortuin, is overleden.

— De bekeeringen tot het Katholicisme volgen elkan-

en zijne familie hebben het voorbeeld van lady Georgina Fullerton, de schrijfster der beroemde roman: *Ellen Middleton*, gevolgd en het Katholiek geloof omhelsd. De Eerw. heer John Georges Wenham, van het Magdalene college te Oxford, is mede tot het Katholicisme overgegaan. Deze bekeering maakt veel gerucht.

— Men heeft deze dagen in de nabijheid van Mark Weighton, in het graafschap York, den eersten steen gelegd van het klooster der H. Drievaldigheid, bestemd voor eene normaal-school tot vorming van onderwijzers tot eene geestelijke orde behoorende, en om deze voort te bekwamen tot het besturen van Katholijke liefdescholen voor jonge kinderen van het mannelijk geslacht. Den 2^{en} Julij hebben de Katholijke inwoners der stad Bridport met grooten luister een genamen van het nieuwe kerkgebouw van SS. Maria en Catharina. Mgr. Ullathorn, apostolisch vicaris van het westelijk district van Engeland, heeft zich, van eene aanzienlijke priesterschaaar vergezeld, in processie rondom het gebouw begeven, en vervolgens, na de groote deur te zijn binnengetreden, de H. Dienst pontificaal gecelebreerd.

— De verbazende overvloed van aankondigingen en advertentiën, die te Londen, zoo in dagbladen als door middel van aanplakbilletten worden gebezigd, heeft de industriëlen op het denkbeeld gebragt, om een nieuw stelsel in te voeren. Thans ziet men door de geheele stad mannen met witte kielen aan, waarop in groote leesbare letters staan aangeduid: de voorwerpen, die te koop worden aangeboden, benevens de prijzen en de huizen, alwaar ze te verkrijgen zijn. Onderscheidene ondernemers van goedkope stoomboot-diensten hebben van dit zonderling middel gebruik gemaakt. Die wandelende advertentie-mannen kunnen zich bovendien met andere werkzaamheden bezig houden; het eenige, wat gevorderd wordt, is, dat zij onophoudelijk de straten doorkruisen.

LISABON, 10 Julij. De Miguellistische opstand zal spoedig geheel gedempt zijn. Het blijkt heden ten duidelijksten, dat die lieden, welke zich aan het hoofd der partij bevinden, de volstreekte nutteleloosheid van dien opstand inziet, thans den gloed trachten te dooven en bepaaldelijk weigeren; zich in eenig opzigt met eene hopelooze poging in te laten. Niet een Miguellist van eenigen invloed heeft daaraan deel genomen. De generaal Porvors, die voorheen het Miguellistisch leger aanvoerde, en wien de opstandelingen natuurlijk als hun opperhoofd aanzagen, heeft zich tegen die poging verzet: door zich bij de andere leden der junta's van Tra-los-Montes aan te sluiten. Onder zulke ongunstige omstandigheden hebben de Miguellisten de zaak moeten opgeven. Nog slechts eenige geringe onbeduidende guerillas zwerven in de noordelijke provincien rond.

De hertog van Palmella houdt zich bezig met een plan tot hervorming van het financieel stelsel. Deze werkzaamheden hebben eene vertraging ondergaan ten gevolge van de uiteenlopende gevoelens van de leden der commissie, tot het opmaken van het voorstel. Het schijnt zeker, dat men voornemens is, alle salarissen en bezoldigingen op eene zeer beduidende wijze te verminderen, het aantal burgerlijke ambtenaren in te krimpen en het leger bijna op de helft van den thans bestaanden voet te brengen.

De Regering bevindt zich op dit oogenblik in eene groote verlegenheid. De inning der belastingen in de provincien is opgeheven, en de middelen, die het gouvernement thans ter zijner beschikking heeft, zijn die, welke het van de tabak, en van de in- en uitgaande regten trekt. De bank gaat met hare betalingen voort, maar in eene zeer kleine verhouding. Het is zeker, dat de Cortes den 1. September niet zullen kunnen bijeenkomen, zoo als men had vermoed, want de ministers hebben zich nog niet kunnen verstaan over de wijze, waarop de verkiezingen zullen plaats hebben. Deze vertraging heeft een groot misnoegen verwekt.

(Morn. Her.)

DUITSCHLAND.

De *Allgemeine Zeitung* van den 15 bevat de tijding, dat de Koning van Pruissen tot minister van Binnenlandsche zaken heeft benoemd den heer v. Bodelschwing, die deze functien gedurende een jaar ad interim heeft waargenomen. Het koninklijk besluit houdt in, dat de heer v. Bodelschwing den titel en de inkomsten van staatsminister zal behouden.

— Men wil dat de handelskwestie, welke onlangs tusschen Oostenrijk en Sardinië is gerezen, weldra aan de uitspraak van Pruissen zal onderworpen worden.

— Men meldt uit Silezië van den 5 dezer maand, dat de Russische en Pruissische troepen Krakau den 13 zouden moeten verlaten, dewijl, ingevolge nieuwe overeenkomsten tusschen de drie Noordsche Mogendheden gesloten, Oostenrijk alleen de staten der kleine republiek zal bezetten.

De dagbladen van St. Petersburg bevatten berigten van den Caucasus dd. 22 Junij. Schamyl-Bey heeft op de Russische posten, welke langs de oevers van de Sun-scha op afgelegene plaatsen waren uitgezet, herhaaldelijk aanvallen gedaan; doch naar luid der officiële rapporten,

zou hij overal met verlies teruggeslagen zijn. Echter moet een korps van 80 kosakken door circassiers omsingeld zijn geweest, en zou onvermijdelijk zijn omgekomen, indien het niet in tijds ware ontzet geworden.

De Koning van Denemarken heeft dezer dagen eene publicatie afgekondigd, waarbij hij verklaart, dat hij, na een naauwkeurig onderzoek van de vraagpunten, die over de Deensche troonsopvolging in de hertogdommen Sleeswijk en Holstein onbeslist gebleven waren, het volgend besluit genomen heeft. Het hertogdom Sleeswijk maakt een onafscheidelijk deel van het koninkrijk Denemarken uit, en de opvolging is volstrekt dezelfde voor het hertogdom als voor het koninkrijk. Het regt van opvolging der koninklijke familie van Denemarken bestaat niet zoo geheel met betrekking tot het hertogdom Holstein, maar even zeer als de Koning en zijne erfopvolgers zich zoo nu als in het vervolg, verplicht rekenen hunne regten op Sleeswijk te handhaven, zal hij zich even zoo ten doel stellen, de beletselen uit den weg te ruimen, die zich tegen de integriteit der Deensche erfopvolging in Holstein opwerpen. Overigens brengt dit besluit volstrekt geene verandering te weeg in de betrekking, die tusschen de hertogdommen en Denemarken bestaat. Dit stuk onder dagteekening van den 8 Julij, is door den Koning, den kroonprins, prins Frederik Ferdinand en de ministers ondertekend.

BERN, 13 Julij. De vertegenwoordigende raad heeft heden zijne beraadslaging over het plan van eene radikale regeringsvorm geëindigd. Het voorstel is met 88 leden aangenomen; 9 hebben het verworpen; 2 of 3 hebben zich van de stemming onthouden. Onder de minderheid bevonden zich 2 radicalen, de heeren Ochsenhein en Sury, 7 aristocraten en 1 tot de behoudende partij behorende. De heer Neuhaus, die aan de werkzaamheden van den raad weinig deel heeft genomen, stemde tegen het voorstel.

— Het gerucht heeft zich heden verspreid, dat te Lucern alle manschappen, die nog in werkelijke militaire dienst zijn of tot den landstorm behooren, zijn opgeroepen. Dezen morgen, ten 6 ure, zal de landstorm van het balluwschap Willesau te Zell bijeenkomen. De uitvoerende raad heeft den directeur der posten, Geissbühler, naar Hatwil gezonden, om zich van den waren toestand der zaken te overtuigen. (Zür. Zeit.)

— Ofschoon de Zwitsersche kantons, tot het Katholieke verbond behorende, tot nog toe geene merkbare maatregelen van verdediging genomen hebben, zijn zij echter tegen een onverhoedschen aanval gewapend en hebben vast besloten, hunne gelederen niet te verbreken, welke houding het eedgenootschap dienaangaande ook mogt aannemen.

— De vertegenwoordiging van Bern had besloten ieder van het bekleeden van openbare bedieningen uit te sluiten, die als een voormalig leerling van de Jesuiten bekend staat. Men heeft dit besluit echter reeds in de volgende zitting moeten opheffen, ten gevolge van de eenparige voorstellingen van de gedeputeerden van Jura, aan wie het gelukt is te doen begrijpen, hoe willekeurig, hoe tyranniek en onzinnig zulk eene wet zou zijn. In dezelfde zitting, is de staatkundige meerderjarigheid, die het regt van verkiesbaarheid medebrengt, op den ouderdom van twintig jaren bepaald, en dus een jaar voor het tijdstip, waarop een jongeling gerekend wordt, in staat te wezen om zijne eigene zaken te besturen, en waarop hij, volgens de wet de burgerlijke meerderjarigheid verkrijgt.

— Uit Zwitserland schrijft men ons:

ZÜRICH, 8 Julij. Wat te voorzien was, heeft zich dan eindelijk bewaarheid. Zoo lang heeft het ons uit Duitschland overgewaaid communisme en radicalisme, de grondslagen van het volksgeluk, de orde in het godsdienstige en staatkundige bestuurt; zoo lang hebben zij, die bij de handhaving der gevestigde orde niets te verliezen, maar van hare omverwerping alles te hopen hadden, zoo lang hebben de volksleiders — godsdienstleeraars, volksonderwijzers (als zij zich durfden noemen!) de hoofden der maçonnieke en anti-sociale clubs hunne verderfelijke leer in het geheim en later in het openbaar der helaas! reeds zoo zeer geschokte en geteisterde bevolking verkondigd, dat het gevaar eener algeheele ontbinding van ons maatschappelijk bestaan steeds dreigender en dreigender werd. Goddank! intusschen, dat de besmetting nog niet algemeen tot alle kantons is doorgedrongen! Zij zelfs, die aanvankelijk verblind waren omtrent de beteekenis en strekking der onder de aanbidding van »liberaler» verkondigde leer, zijn, bij het annaderen van het gevaar eener gewelddadige ontbinding, tot meer heldere inzichten teruggekeerd, en beklagen zich, medegewerkt te hebben tot de voeding van het monster, dat spoedig zijnen verschreurenden klauw dreigt te slaan op de bondsacte, den hoeksteen van het een en ondeelbaar bestaan van Zwitserland. Daarover beklagen zij zich te meer, wijl zij gevoelen, hoe moeilijk, hoe schier ondoenlijk het hun is, het door hen zelf losgelaten monster te breidelen. Gelukkig evenwel, dat er nog van eene andere zijde hulp en uitkomst daagt. De kantons Uri, Schwyz, Unterwald, Lucern, Friburg, Zug- en Valais hebben hunne krachten vereenigd en zich tot een Bondgenootschap gevormd, ter verdediging hunner

gemeenschappelijke belangen niet alleen, maar vooral ten einde een dam op te werpen tegen het gevaar, waarmee het communisme en radicalisme de godsdienstige en staatkundige orde in geheel Zwitserland bedreigen. Dit Bondgenootschap heeft reeds onberekenbare krachten in haren eigen boezem; dit bondgenootschap zal bijval en ondersteuning vinden bij allen, die het wel meenen met het gemeenschappelijk vaderland; dit Bondgenootschap, het kan niet anders! op zulke hechte grondslagen gevestigd, zal alweer de orde over de wanorde doen zegpralen.

Dat nu het federaal bestuur zich tegen de instandhouding van het Katholiek Bondgenootschap verzetten zou, is niet te denken. Op grond van de federale-bondsacte mag het niet tot zulk een verzet besluiten. Wat echter de landdag ook besluiten moog, het Bondgenootschap zal niet dulden, dat een besluit te zijner ontbinding wederregtelijk ten uitvoer worde gebragt.

Een particulier schrijven uit Constantinopel, dd. 27 Junij ll., berigt het volgende: Een der voorregten, een der schitterendste, maar minst benijde voorregten onzer H. godsdienst, is, als men weet, de vervolging, die altijd en overal de Kerk vergezelt, en ik behoef niet op voorbeelden te wijzen, om de overtuiging te vestigen, dat het genot van dit voorregt haar nu evenmin als ooit te voren onthouden wordt.

Wie echter geloof zou slaan aan de mededeelingen der Protestantische bladen van America — let wel, van America! zou gemakkelijk in den waan kunnen geraken, dat het Protestantisme alhier tegenwoordig evenzeer zijne vervolgingen te verduren heeft, als onze H. Godsdienst. Hij zou intusschen het spoor ten eenemale bijster zijn. Ziet hier, wat er van de zaak is.

De methodistische zendelingen, die sinds veertien jaren hun best doen om het weinige geloof, dat nog bij de niet-vereenigde Armeniërs schuilt, te verbasteren of weg te nemen, hadden, nu zes maanden geleden, hunne weinige volgelingen zoodanig opgewonden, dat deze eindelijk besloten uit de schaduw te voorschijn te treden, waarin zij zich tot dusverre voorzigtelijk verscholen hielden, en zich eene openlijke en erkende eeredienst te stichten. De patriarch verzettede zich hiertegen met zijn geestelijk gezag en sprak den banvloek over hen uit. Daarop begonnen de protestantsche predikanten terstond van de schreeuwende vervolging te gewagen en zonden aan hunne inschrijvers in America de hartroerendste verhalen van hetgeen zij voor de zaak der vrijheid te lijden hadden. Zij munten uit in het voordragen van zulke episodes, als men zoo bij menigte in de *Missionary-Herald* vindt opgeteekend, en zulks vooral ten tijde van de meetings; waarin de onkosten-rekening der buitenlandse zendingen ter goedkeuring wordt voorgelegd. Dit is een redenaars-hulpmiddel, om voor de onbeduidendheid der vroeger aangewende pogingen eene verschooning te vinden en om tevens diegenen tot geduld en edelmoedigheid aan te sporen, welke het vonnis van leven of dood der zendelingen in de schalkst van het genootschap besloten houden. De goedhartige Amerikanen, die voor goede munt aadmennen, wat zij niet kunnen nagaan, verheugen zich met de hoop, waarmee men hen in slaap wiegt: namelijk, dat voortdurende en steeds vermeerderde offers een goeden uitslag zullen te weeg brengen. Men ziet hieruit, dat deze lieden, welke in den handel zulke bekwame speculanten zijn; niets weten van de belangen, die een meer dan gewoon verstand vereischen.

Intusschen begonnen de Armeniërs, genoegzaam onderdrukt, eene groote beweging te maken met brochuren en verzoekschriften aan de vrienden van waarheid en vrijheid, welke meestal ondertekend waren met de woorden: »Een slagtoffer van de vervolging, een vervolgd,» enz. Zelfs namen zij hunne toevlucht tot de hooge bescherming van den Engelschen gezant, die hun volgaarne op nieuw zijnen ijver en zijne hulpvaardigheid zou hebben betoond, indien zij zulks waardig waren geweest. Doch na een ernstig onderzoek bleek het uit een medegedeelden brief van een Engelsch dagblad, welke onder zijn oog geschreven was, en die ons is medegedeeld geworden, dat de meeste van die lieden bankroeters en veroordeelden waren, die door gehuichelde godstruchte eenig belang voor zich wilden opwekken.

Van eene andere zijde heeft de Amerikaanse Patriarch een langer brief in het Engelsch doen opstellen, welke, indien hij in de Engelsche en Amerikaanse dagbladen wordt medegedeeld, de zaak der methodisten weinig voordeel zal aanbrengen. Hij begint met het belagchelijke te doen uitkomen van den naam *evangelisch*, »die zij zich aanmatigen,» zeide hij, even alsof de Armeniërs, die aan zijn gezag onderworpen zijn, dien titel niet eerder verdienden dan zij, die door hunne leerstellingen misleid, die van het Evangelie niet meer naleven? Men oordeele, of het met het Evangelie overeenkomstig is, dat zij het Sacrament des Doopsels verachten en zeggen, dat het niets meer is, dan een eenvoudig merkteken, zoo als de besnijdenis? dat zij opspottenden toon spreken van het Sacrament der Eucharistie en de noodzakelijkheid daarvan loochenen? dat hunne leerlingen verwarring en verdeeldheid onder zijne kudde te weeg brengen, en dat zij, hierover ondervraagd zijnde, tot antwoord gaven: dat

zy daarvoor door de zendelingen betaald worden; Gij verhaalt, dat gij vervolgd wordt; maar zijn er te Constantinopel dan geene vertegenwoordigers van Mogendheden, die de billijkheid liefhebben, om die zaak te onderzoeken en te beletten? Leven wij hier in de woestijnen van het heidendom? In veertien jaren tijds hebt gij, alles te zamen genomen, een zestig personen aangevonden; onder welk getal mannen, vrouwen en kinderen begrepen zijn.... en ik daag u uit, om mij onder die proselyten er een aan te wijzen, die de middelen heeft om te bestaan. Gij bedriegt alzoo uwe lastgevers, wanneer gij hun schrijft dat gij honderd of twee honderd personen tot uwen last hebt....» Eindelijk brengt hun de Patriarch den laatsten slag toe, door hun toe te roepen: »Gij zegt, dat de naam alleen van Protestant u en de uwen ontelbare mishandelingen berokkeft; dit is eene handtastelijke logen. Wij noemen u zelfs nooit bij dien naam, daar wij weten, dat gij met de protestanten van Engeland en van andere rijken ten eenenmale verschilt.

ITALIE.

ROME, 10 Julij. Men verzekert, dat Z. H. de Pape voornemens is, binnen kort eene reis naar de verschillende legatiën te ondernemen, ten einde zelf de bezwaren zijner onderdanen te onderzoeken en die zoo krachtig mogelijk te herstellen. De nieuwe Paus zal hierin het voorbeeld van Julius II volgen. Het schijnt zeker te zijn dat de Zwitsersche regementen zullen worden afgedankt. Men verhaalt onder het publiek eene menigte trekken van de goedhartigheid en vergevensgezindheid des H. Vaders; ook is het vertrouwen, dat hij in het volk stelt, het voorwerp van alle gesprekken. Toen Z. H. zich, eenigen dagen geleden, te voet naar de Klooster-kerk Dell'Unita begaf, waagden het eenige personen, die zich het digt bij hem bevonden, hem te herinneren aan welk gevaar hij zich blootstelde; de Paus antwoordde hun glimlachend, dat hij niets behoefte te vrezen, wanneer hij zich te midden zijner onderdanen bevond. Zulke woorden, welke van mond tot mond herhaald worden, maken een diepen indruk op het gemoed der Italianen; en men kan zich gemakkelijk een denkbeeld maken van den geestdrift, die hen voor den nieuwen Paus bezielt. Zelfs de bevolking van Romagna schijnt alle lust tot onstuimigheid en verzet verloren te hebben, omdat Paus Pius IX een Romagnool van geboorte is. Dit laatste intusschen doet zien, door welke schijnbare kleinigheden de kunstmatig opgeruide hartstogten des volks tot bedaren zijn te brengen.

Een dagblad van Venetië had aangekondigd, dat HH. Em. de Kardinalen Gizzi en Amati, door den H. Vader tot staats-secretarissen, de een voor binnenlandsche, de ander voor buitenlandsche zaken benoemd was. Een particulier schrijven uit Rome van den 7 dezer maand aan *l'Ami de la religion* toont aan, dat dit berigt te voorbarig is verspreid geworden.

— Men meldt uit Turin: Alles wat men in den laatsten tijd heeft verhaald aangaande de gunstige stemming van onzen Koning voor groote staatkundige hervormingen, schijnt van allen grond onthloot te zijn geweest; alles zal zich bepalen tot eenige weinig beduidende wijzigingen in sommige takken van bestuur, en het schijnt zich te bevestigen, dat de Koning nimmer voornemens is geweest, een stap verder te doen. De graven Ferri en Belli en vele andere aanzienlijke Italianen, die om staatkundige redenen naar Sardinië gevlugt waren, zijn weggezonden en de beroemde d'Azeglio heeft eene uitnoodiging ontvangen om het land te verlaten. De Koning heeft door deze maatregelen aan den eenen kant alle achterdocht, die men zou kunnen voeden, van zich willen afweren, en van eene andere zijde zonderlinge verwachtingen, die men mogt koesteren, willen verwijderen.

HANDELSBERIGTEN.

Carga-Wijsten.

Amsterdam, 21 Julij.

SURINAME, Willems, Henriette: 30 v. Suiker, J. A. Altman; 30 v. Suiker, Gebr. Reelfs; 28 v. Suiker, B. Kooij Jzn; 28 v. Suiker, Charbon & Zoon; 10 v. Suiker, van den Brock; 6 v. Suiker, Funck & Boese; 4 v. Suiker, C. Smit; 40 b. Katoen, B. A. Mohr; 15 v. Rum, Thijm, Rothulfs & Comp.; 90 v. Suiker, 20 coll. Koopmanschappen, 1 partij Letterhout, Order.

CURACAO, Ouwehand, Hunderen: 1 k. Coëhenille; 3 b. Wol, 1 vtj. Gommadragnet, W. I. Maatschappij; 1 k. Koopmanschappen, 3 b. Wol, 3 v. Oranjeschillen, 56 b. Tabak, 1,744 st. Geelhout. J. J. van der Meulen Jr.; 14 v. Oranjeschillen, 1 k. Wol, 43 b., 1 k. Tabak, 5 cer. Indigo, B. & H. Veltman; 1 k. Sigaren, 2 v. Oranjeschillen, 37 b. Tabak, 1. J. Teixeira de Mattos; 371, 404 k. Sigaren, L. P. Muller; 3 v. Zout, 104 k. Sigaren, Kerkhoven & Cotinho; 2 koff., 1 k. Koopmanschappen, Bujs de Bordes & Jordan; 3 pakk., 22/1, 3/8 k. Sigaren, 10 v. Oranjeschillen, 1 v. Pekel Limoenen, 1 k. Yzerwaren, 3 b. Wol, Order.

FERNANDO PO, Baack Ezn., Elmina: 436 v. Palm Olie, 1 partij Ivoor, J. Boelen & Comp.

SALONICA, Millinovich, Eclipse: 1 lad. Rogge, Order.

PILLAU, Grönnestad, Charlotte: 32 l. Tarwe, J. H. Hoyack & Comp.

DEMMIEN, Melloma, Jonge Tjalling: 41 l. Tarwe, Wed. F. van Heukelom & Zoon.

